

**การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช**
**Educational institution administration according to the principles
of good governance of educational institution administrators in
Nakhon Korat Technical College**

อำนาจ พิขุนทด¹ และ คัมภีร์ สุดแท้²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Amnat Phikhuntod¹ and Khambhee Sudtae²

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail : phikhuntod@gmail.com, Khambhee@gmail.com

(Received: 16 March, 2025; Edit: 5 April, 2025 ; accepted: 23 July, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช และ 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร วิทยาลัยเทคนิคนครโคราชสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 80 คน เลือกโดยวิธีสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the administration of educational institutions according to the principles of good governance of school administrators in Nakhon Korat Technical College and 2) compare the administration of educational institutions according to the principles of good governance of school administrators in Nakhon Korat Technical College classified by work experience and education level. The sample group used in the research was 80 school administrators, teachers, and personnel of Nakhon Korat Technical College under the Office of the Vocational Education Commission in the academic year 2023, selected by simple random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.67-1.00 and a reliability value of the entire questionnaire of 0.98. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of the research found that

1. The administration of educational institutions according to the principles of good governance of school administrators in Nakhon Korat Technical College was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that all aspects were practiced at a high level. The aspect with the highest average value was the rule of law, followed by the principle of participation and the value principle, respectively. The aspect with the lowest average value is the responsibility principle.

2. The results of the comparison of opinions on the administration of educational institutions according to the principles of good governance of the administrators of educational institutions in Nakhon Korat Technical College, classified by work experience, education level, overall and in each aspect, are not different.

Keywords : Educational administration, principles of good governance, educational administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรม เพื่อให้การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการเตรียมคนให้มีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกลใฝ่ความดี การเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน แต่การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเท่าที่ควร ดังนั้นการจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต่อกระบวนการจัดการศึกษาซึ่งต้องเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 5) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมและบ้านเมือง เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนา

ความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคลในสังคมหากสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของสังคมนั้นได้อย่างยั่งยืน (ไพโรจน์ โตเทศ. 2547) การจัด การศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องตอบสนองแก่นักเรียนให้มากที่สุด นั่นคือให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เกิดกระแสความตื่นตัวของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานและหน่วยการศึกษา เริ่มมีการพัฒนาคุณภาพของงานที่ปฏิบัติเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคมและจัดการบริการทางการศึกษาให้อยู่เหนือความคาดหวังของผู้รับบริการหรือให้เป็นไปตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 1-4)

ดังนั้นเพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่ให้ความสุข ให้ความปลอดภัยและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามความต้องการของผู้เรียน (รัตติกร ศรีณสุนทร. 2554 : 8-11) จึงต้องสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่ช่วยเพิ่มสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนเพื่อพัฒนาสติปัญญา สังคม ร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ เพื่อให้ทุกคนตระหนักถึงศักยภาพในทุก ๆ ด้าน (นิรมล ศตวุฒิ. 2550 : 44-48) สถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องตระหนักในการออกแบบตนเองเพื่อค้นหาสิ่งใหม่ นำเสนอต่อสาธารณะเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนต่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืนตลอดทั้งการเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ศักยภาพที่เป็นจริง (ศักดิ์สิน ช่วงดารากุล. 2550 : 10) สถานศึกษาจะต้องพัฒนาชีวิตของคนอย่างครบถ้วนทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ การพัฒนาความคิด และสติปัญญา การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมให้อยู่ในวิถีทางที่ถูกที่ควร การสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง การสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในชีวิตของผู้เรียน เป็นการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างเป็นองค์รวม นั่นคือเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543 : 60 ; กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4) การศึกษาของประเทศไทยนั้นมุ่งที่จะให้องค์กรทุกส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเน้นให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาทั้งเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจะมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของตนเองมากขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดโดยเฉพาะสถานศึกษาจะมีอำนาจและความรับผิดชอบค่อนข้างเบ็ดเสร็จสอดคล้องกับแนวคิดของ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งคาดว่าจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา มีการปฏิรูปการศึกษาส่งผลกระทบต่อคนไทยทุกคน และคนไทยทุกคนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่าเทียมกันในการปฏิรูปการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการโดยใช้พินิจพิจารณาร่วมกันอย่างมีเหตุผล ครุฑก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องมีบทบาทในการปฏิรูปการศึกษาของวิทยาลัย ดังนั้นหากครุฑมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการย่อมจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษา (ศักดิ์สิน ช่วงดารากุล. 2550 : 10)

สถานศึกษาถือว่าเป็นหน่วยงานการจัดการศึกษา ผู้บริหารถือว่าเป็นผู้ที่สำคัญในการบริหารจัดการ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของสถานศึกษา เป็นบุคลากรหลักที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยเป็นผู้ดำเนินการอำนวยความสะดวกและประสานการจัดการกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการปฏิรูป

การศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส เป็นธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี อันจะส่งผลให้ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน และในการบริหารและการจัดการศึกษาในโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด การบริหารจัดการศึกษาใน 4 งานหลัก คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป (สำนักงานรัฐมนตรี, 2550) นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาสังคมในสถานศึกษาให้เป็นสังคมประชาธิปไตย พัฒนาศักยภาพการเป็นผู้จำเป็นเวทีฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยและการใช้ ธรรมชาติ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสงบสุขอันเป็นยุทธศาสตร์ ที่สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นประชาธิปไตย การใช้ธรรมชาติให้กับนักศึกษา (กรมวิชาการ 2554 : 5) นักศึกษามีส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการประกันคุณภาพการเรียน การสอนตามนโยบายที่ว่าเร่งรัดพัฒนา การศึกษา ทั้งด้านการบริหาร การเรียนการสอน และด้านผู้เรียนให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานอันมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการเรียนตามแนวทางกระบวนการเรียนรู้ โดยนักศึกษาสามารถคิด ตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดต่อตนเอง และส่วนรวมควบคู่กันไปอย่างมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ผล ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือร่วมกระทำกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีความเพียรพยายามแสวงหา ความรู้ หาวิธีการที่พัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอรวมทั้งคอยแนะนำและช่วยเหลือเพื่อน ๆ ทำดี ทำ ประโยชน์คุณค่าของความเป็นไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในด้านการปฏิบัติงานในสถาน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 36) ดังนั้นผู้บริหารองค์กรจะใช้ข้อมูลจากการสำรวจความพึงพอใจมา เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและองค์กร และจะส่งผลต่องานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและ ก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ปัจจุบันธรรมชาติเป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย หลักธรรมชาติที่นำจะมีความ สอดคล้องเหมาะสม กับบริบทของโรงเรียนควรประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ซึ่งทั้งหกหลักการนี้จะบูรณาการอยู่ในการบริหารงาน ของโรงเรียนและนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ การทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ คือ เป็นคนดีคนเก่ง และคนมีความสุข นอกจากนี้ยังช่วยแก้ไขปัญหการบริหารงานภายในองค์กรได้อีกด้วยการบริหารที่ดีมี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลนั้นจะขาดเสียมิได้คือการบริหารโดยใช้หลักธรรมชาติ คือ คุณธรรมของนัก ปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประยุกต์ใช้หลักธรรมชาติในการบริหารสถานศึกษา (พิศวลัย สุขอินทร์. 2017)

วิทยาลัยเทคนิคนครโคราชมีการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามการขับเคลื่อนนโยบาย รัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่ สาท พ.ศ. 2555 -2569 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้ 1) ด้าน การเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดย 2) ด้านการขยายโอกาสในการเรียน อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 3) ยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษา และ 4) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี และคนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามปรัชญาวิทยาลัย "การศึกษาเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม กิจกรรมสมบูรณ์ เพิ่มพูนปัญญา ลดปัญหาสังคม นิยมประชาธิปไตย" นอกจากจะ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพแล้ว ยังช่วยแก้ไขปัญหการบริหารงานภายในองค์กรได้อีกด้วย (นโยบาย

กระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555 -2569 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.2557)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้มี คุณธรรม คุณภาพ จรรยาบรรณและทำงานอย่างมีความสุข เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไปอย่างยั่งยืนและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แตกต่างกันไป
2. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แตกต่างกันไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 71 คน และบุคลากร จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 108 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 80 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยการสร้างขึ้นใหม่ ตามแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช ได้จำนวนแบบสอบถาม 34 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 34 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 บุญชม ศรีสะอาด (2553)
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การทดสอบค่าที (t – test Independent samples)

ผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.30	0.64	มาก
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.18	0.78	มาก
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.22	0.77	มาก
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.27	0.69	มาก
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.17	0.84	มาก
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.26	0.74	มาก
รวม		4.23	0.69	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่า แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.69) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.74) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.74)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2 – 3

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า		10 ปี		t	p-value
		10 ปี		ขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.33	0.69	4.29	0.62	0.262	0.749
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.32	0.81	4.09	0.76	1.265	0.210
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.40	0.74	4.10	0.77	1.746	0.085
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.40	0.62	4.18	0.72	1.403	0.165
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.30	0.78	4.10	0.89	1.041	0.301
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.37	0.74	4.19	0.74	1.069	0.289
รวม		4.35	0.69	4.16	0.69	1.231	0.222

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.35	0.66	4.30	0.64	0.235	0.815
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.43	0.95	4.15	0.76	1.008	0.316
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.35	0.96	4.20	0.72	0.557	0.579
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.43	0.74	4.25	0.68	0.727	0.469
5	ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	4.24	0.60	4.17	0.79	0.238	0.813
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.42	0.78	4.24	0.71	0.671	0.504
ภาพรวม		4.37	0.94	4.22	0.66	0.615	0.540

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก การมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่ดี ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้าและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีระบบบริหารที่เปิดเผยข้อมูลและสามารถตรวจสอบได้ เช่น การบริหารงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และการดำเนินงานต่างๆ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษา เปิดโอกาสให้คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคม บริหารงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักศึกษา ชุมชน และสังคม รวมถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา หลักนิติธรรม และความ เป็นธรรม ดำเนินงานตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด มีความเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคลและการจัดการศึกษา ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงาน อย่างมีจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี สีสารักษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ วิวัฒน์ขานนท์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนภัทร ญาณวิทยา พบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีนโยบายและแนวทางการบริหารที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้บุคลากรทุกระดับรับรู้และปฏิบัติตามในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ระบบบริหารมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรอย่างเท่าเทียม อีกทั้งวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นหลักคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมยังช่วยให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับโดยทั่วกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรีฮัน ดอเลาะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ ไหมตรี (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนครโคราช จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก แนวทางการบริหารที่มีมาตรฐานและเป็นระบบเดียวกัน ทำให้บุคลากรทุกระดับการศึกษารับรู้และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ การสื่อสารนโยบายและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับช่วยให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม อีกทั้งวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นหลักคุณธรรม ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมทำให้ทุกฝ่ายมีมุมมองที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูริฮัน ดอเลาะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุติ ไมตรี (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารควรมีรูปแบบการนิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และชัดเจน

1.2 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในวิทยาลัยเทคนิคโคราช ควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน และการดำเนินกิจกรรมต่างๆตามหลัก หลักธรรมาภิบาล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในตัวแปรที่มากขึ้นเพื่อให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับวิทยาลัยในเขตอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมาเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2554). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กัลยาณี สีสารักษ์. (2563). หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 5(3), 53–67.

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *ปรัชญาของชาตติ: ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชัดเชสมิเดีย.
- ทัศนีย์ วิวัฒน์ขานนท์. (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนภัทรญาณวิทยา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 11(1), 1-??.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2550). คุณครูแบบเซียนชวน. *วารสารวิชาการ*, 10(4), 44-48.
- นิรุติ ไมตรี. (2566). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2550). *การพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานของรัฐ*. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. สืบค้นจาก <https://www.opm.go.th>
- นุรีฮัน ดอเลาะ. (2567). *การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิศวัลย์ สุขอินทร์. (2017). *หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษา*. สืบค้นจาก <https://piswan.wordpress.com>
- ไพโรจน์ โตเทศ. (2547). CLO โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ผู้บริหารพันธุ์ใหม่. *วารสารการศึกษากทม.*, 27(4), 10-13.
- รัตติกร ศรีณยสุนทร. (2554). โรงเรียนเพื่อนเด็ก. *วารสารการศึกษา กทม.*, 28(3), 8-11.
- ศักดิ์สิน ช่องดารากุล. (2550). สังคมโลกเปลี่ยนไป สังคมการศึกษาไทยเปลี่ยนไปบ้างแล้วหรือยัง. *วารสารวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*, 10(1), 9-14.